

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1983

Vyhlásené: 18.02.1983 Časová verzia predpisu účinná od: 01.04.1983 do: 31.10.1991

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

13

VYHLÁŠKA

Ministerstva financií Slovenskej socialistickej republiky

z 18. januára 1983

o poistných podmienkach pre poistenie majetku

Ministerstvo financií Slovenskej socialistickej republiky ustanovuje podľa § 508 ods. 1 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení zákona č. 131/1982 Zb.:

PRVÁ ČASŤ

SPOLOČNÉ USTANOVENIA

§ 1

(1) Slovenská štátna poisťovňa (ďalej len „poisťovňa“) dojednáva

1. poistenie pre prípad poškodenia alebo zničenia veci živelnou udalosťou,
2. poistenie pre prípad poškodenia alebo zničenia veci vodou z vodovodných zariadení,
3. poistenie pre prípad poškodenia, zničenia, odcudzenia alebo straty veci pri vnútroštátnej doprave,
4. poistenie pre prípad odcudzenia veci,
5. poistenie pre prípad úmyselného poškodenia alebo úmyselného zničenia veci,
6. poistenie pre prípad poškodenia, zničenia alebo odcudzenia motorového vozidla,
7. poistenie pre prípad uhynutia, nutného zabitia alebo zmárnenia hospodárskeho zvieratá alebo pre prípad trvalej straty plemenitby.

(2) Poisťovňa môže dojednávať aj iné druhy poistenia majetku. Pokiaľ také poistenie nie je upravené osobitnými predpismi alebo poistnou zmluvou, platia preň primerane tie ustanovenia tejto vyhlášky, ktoré sú mu povahou a účelom najbližšie.

§ 2

Poistenie sa týka poistných udalostí, ktoré počas trvania poistenia nastanú na území Československej socialistickej republiky, pokiaľ nie je dohodnuté, že sa týka poistných udalostí, ktoré nastanú mimo jej územia.

Uzavretie poisťnej zmluvy

§ 3

Návrh na uzavretie poisťnej zmluvy nemusí byť písomný len vtedy, ak sa poistenie dojednáva na dobu najviac jedného roka.

§ 4

V zmluve sa musí vždy uviesť, ktoré veci sú poistené a z ktorých poisťných udalostí vznikne právo na plnenie.

Poistené veci

§ 5

Poistiť možno vec jednotlivo určenú (stavba, motorové vozidlo a pod.), prípadne súbor hnutelných vecí (zariadenia domácnosti, živý a mŕtvy inventár a pod.).

§ 6

(1) Majetok iného (§ 370 Obč. zák.) možno poistiť, len ak ide o vec iného občana.

(2) Občan môže poistiť vec, ktorá je vo vlastníctve (správe) socialistickej organizácie, ak na základe oprávnenia môže používať túto vec pre svoju potrebu; nemôže však poistiť vec, ktorú mu zverila na výkon práce organizácia, ktorej je pracovníkom alebo členom.

§ 7

(1) Ak bolo dojednané poistenie súboru hnutelných vecí, vzťahuje sa poistenie aj na veci, ktoré sa stali súčasťou tohto súboru po uzavretí poisťnej zmluvy. Veci, ktoré prestali byť súčasťou súboru, prestávajú byť poistené.

(2) Ustanovenie odseku 1 platí aj o veciach, ktoré nie sú síce vo vlastníctve poisteného, ktoré však môže na základe oprávnenia používať, a sú tej istej povahy ako veci, ktoré tvoria poistený súbor.

§ 8

Ak je poistený súbor zariadenia domácnosti, týka sa poistenie poisťných udalostí, ktoré postihnú poistené veci

- a) v byte uvedenom v poisťnej zmluve alebo v byte, do ktorého sa ten, kto uzavrel poisťnú zmluvu s poisťovňou, počas trvania poistenia presťahoval s poisteným súborom zariadenia domácnosti, alebo v priestoroch a priestranstvách patriacich k domu, v ktorom je byt,
- b) v prevádzkárňach organizácií poskytujúcich služby obyvateľstvu (opravovne, čistiarne, práčovne a pod.), ale len ak bola poisťnou udalosťou živelná udalosť uvedená v § 14,
- c) na inom mieste než v byte uvedenom v bode a), ak ich mal poistený v okamihu poisťnej udalosti na sebe alebo u seba, alebo ak ich poistený odložil na mieste na to určenom alebo obvyklom. Poistenie sa nevzťahuje na odcudzenie vecí odloženej vo verejnom dopravnom prostriedku; poisťovňa je však povinná plniť, ak ide o bicykel, detský kočík alebo nemotorový vozík určený pre invalidov, alebo ak páchatel bol zistený spôsobom uvedeným v § 20 ods. 3 písm. b).

Platenie poistného

§ 9

Lehoty ustanovené § 359 Občianskeho zákonníka, do ktorých možno zaplatiť poistné,¹⁾ môžu byť pred tým než uplynú dohodou predĺžené až o tri mesiace.

Zánik a zmena poistenia

§ 10

(1) Zmenou v osobe vlastníka poistenej veci poistenie zanikne. Ak je však takou vecou stavba, a ak prejde do vlastníctva iného občana v poistnom období, za ktoré bolo pred prevodom vlastníctva zaplatené poistné, vstupuje nový vlastník nadobudnutím vlastníctva do poistenia namiesto doterajšieho vlastníka (§ 367 Obč. zák.); ak však pred uplynutím tohto poistného obdobia poisťovni oznámi, že nebude v poistení pokračovať, poistenie zanikne uplynutím tohto obdobia.

(2) Do konca poistného obdobia, za ktoré bolo zaplatené poistné, vstupuje do poistenia namiesto doterajšieho vlastníka občan, ktorý sa stal

- a) novým vlastníkom motorového vozidla s pridelenou štátnou poznávacou značkou,
- b) dedičom, ak ide o inú hnutelnú vec.

(3) Poistenie zanikne aj zničením poistenej veci alebo tým, že inak odpadla možnosť, že na poistenej veci nastane poistná udalosť.

§ 11

(1) Ak bezpodielové spoluvlastníctvo manželov zaniklo smrťou alebo vyhlásením za mŕtveho toho z manželov, ktorý uzavrel zmluvu o poistení veci patriacej do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vstupuje do poistenia na jeho miesto pozostalý manžel, ak je naďalej jej vlastníkom alebo spoluvlastníkom. To isté platí aj o poistení súboru vecí.

(2) Ak bezpodielové spoluvlastníctvo manželov zaniklo inak než z dôvodov uvedených v odseku 1, považuje sa za toho, kto uzavrel zmluvu o poistení, manžel, ktorému poistená vec pripadla pri vyporiadaní podľa § 149 Občianskeho zákonníka. To isté platí aj o poistení súboru vecí.

(3) Ak je poistený súbor zariadenia domácnosti, zanikne poistenie tých vecí, ktoré nie sú súčasťou súboru zariadenia domácnosti toho z manželov, ktorý zostal užívateľom bytu, v ktorom bola spoločná domácnosť. V ostatných prípadoch sa poistenie naďalej vzťahuje na súbor zariadenia domácnosti manžela, ktorý je uvedený v poistnej zmluve, prípadne ktorý po zániku bezpodielového spoluvlastníctva platil poistné, ak sú v poistnej zmluve uvedení obaja manželia.

Povinnosti poisteného

§ 12

Ak poistený zistí po oznámení poistnej udalosti alebo po výplate plnenia poisťovne, že sa stratena alebo odcudzená vec, ktorej sa týka poistná udalosť, našla, je povinný oznámiť to bez zbytočného odkladu poisťovni. Poistený je povinný vrátiť poisťovni jej plnenie po odpočítaní primeraných nákladov na opravu tejto veci, ak sú potrebné na odstránenie väd, ktoré vznikli v čase, keď bol zbavený možnosti s vecou zaobchádzať, najmenej však to, čo by dostal pri predaji tejto veci prostredníctvom príslušnej socialistickej organizácie.

§ 13

Povinnosťou poisteného podľa § 357 Občianskeho zákonníka je tiež

- a) oznámiť bezpečnostným orgánom poistnú udalosť, ktorá vznikla za okolnosti vzbudzujúcej podozrenie z trestného činu alebo z pokusu oň, ak spôsobená škoda bola väčšia než 300 Kčs,
- b) vyčkať s opravou veci poškodenej poistnou udalosťou alebo s odstraňovaním zvyškov takto zničenej veci na pokyn poisťovne, najviac však 3 dni po oznámení poistnej udalosti poisťovni, pokiaľ z bezpečnostných, hygienických alebo iných vážnych dôvodov netreba s opravou alebo s odstránením zvyškov začať skôr,
- c) zabezpečiť voči inému právo na náhradu škody spôsobenej poistnou udalosťou, najmä podať reklamáciu, ak je poistený na to oprávnený podľa príslušných predpisov.²⁾

DRUHÁ ČASŤ**DRUHY POISTENIA MAJETKU****Poistenie pre prípad poškodenia alebo zničenia veci živelnou udalosťou****§ 14**

(1) Z poistenia pre prípad poškodenia alebo zničenia veci živelnou udalosťou vznikne právo na plnenie, ak poistená vec bola poškodená alebo zničená

- a) požiarom,
- b) výbuchom,
- c) bleskom,
- d) víchricou,
- e) povodňou alebo záplavou,
- f) krupobitím,
- g) zosúvaním pôdy, zrútením skál alebo zemín,
- h) zosúvaním alebo zrútením lavín,
- i) pádom stromov, stožiarov a iných predmetov, ak nie sú súčasťou poškodenej poistenej veci alebo toho istého súboru,
- j) zemetrasením dosahujúcim aspoň 6. stupeň medzinárodnej stupnice udávajúcej makroskopické účinky zemetrasenia (MCS).

(2) Ak je poistené zariadenie domácnosti, je právo na plnenie aj vtedy, ak bola škoda na poistených veciach spôsobená v byte [§ 8 písm. a)] vodou z atmosférických zrážok.

(3) Ak je poistená budova, je právo na plnenie aj vtedy, ak škoda na nej bola spôsobená ťarchou snehu alebo ťarchou námrazy.

§ 15

Právo na plnenie vznikne aj vtedy, ak poistená vec bola poškodená, zničená, odcudzená alebo stratená v priamej súvislosti s niektorou udalosťou uvedenou v § 14, ktorá nastala počas trvania poistenia.

Poistenie pre prípad poškodenia alebo zničenia veci vodou z vodovodných zariadení**§ 16**

(1) Z poistenia pre prípad poškodenia alebo zničenia veci vodou z vodovodných zariadení vznikne právo na plnenie, ak poistená vec bola poškodená alebo zničená

- a) vodou unikajúcou z vodovodných zariadení alebo nádrží,
- b) kvapalinou alebo parou unikajúcou z ústredného, etážového alebo diaľkového kúrenia,
- c) vodou unikajúcou z odvádzacieho potrubia.

(2) Ak je poistená budova, je právo na plnenie aj za poškodenie prírodného potrubia vodovodného zariadenia, odvádzacieho potrubia alebo potrubia či vykurovacích telies ústredného, etážového alebo diaľkového kúrenia, ak k nemu došlo pretlakom kvapaliny alebo pary alebo zamrznutím vody.

(3) Právo na plnenie nie je, ak boli poškodené alebo zničené kotly ústredného, diaľkového alebo etážového kúrenia, armatúry a zariadenia pripojené na potrubie, pokiaľ neboli poškodené alebo zničené unikajúcou kvapalinou alebo parou.

§ 17

Právo na plnenie vznikne aj vtedy, ak poistená vec bola poškodená, zničená, odcudzená alebo stratená v priamej súvislosti s niektorou udalosťou uvedenou v § 16, ktorá nastala počas trvania poistenia.

Poistenie pre prípad poškodenia, zničenia, odcudzenia alebo straty veci pri vnútroštátnej doprave**§ 18**

(1) Z poistenia pre prípad poškodenia, zničenia, odcudzenia alebo straty veci pri doprave vznikne právo na plnenie, ak poistená vec bola pri doprave a úkonoch s dopravou súvisiacich poškodená, zničená, odcudzená alebo stratená. Poistenie sa však nevzťahuje na peniaze a klenoty.

(2) Doprava poistenej veci sa začína uvedením veci pripravenej na prepravu do pohybu za účelom jej bezprostredného prevzatia dopravcom alebo jej naloženia na dopravný prostriedok v mieste odoslania a končí sa vydaním veci príjemcovi na mieste určenia, najneskoršie však uplynutím tridsiatich dní odo dňa, čo vec došla alebo mala dôjsť do miesta určenia.

§ 19

(1) Právo na plnenie nie je, ak poistená vec bola poškodená alebo zničená v dôsledku

- a) nedostatočného balenia,
- b) vnútornej skazy,
- c) pôsobenia atmosferického tepla alebo chladu.

(2) Poistovňa je však povinná plniť aj v prípadoch uvedených v odseku 1, ak k poistnej udalosti došlo v bezprostrednej súvislosti so živelnou udalosťou, s dopravnou nehodou alebo s prekročením dodacích lehôt podľa prepravných poriadkov a taríf organizácií vykonávajúcich verejnú dopravu.

Poistenie pre prípad odcudzenia veci

§ 20

(1) Z poistenia pre prípad odcudzenia veci vznikne právo na plnenie, ak poistená vec bola odcudzená spôsobom, pri ktorom páchatel prekonal prekážky alebo opatrenia chrániace vec proti odcudzeniu.

(2) Ak však boli odcudzené peniaze, veci umeleckej, historickej alebo zberateľskej ceny, klenoty alebo iné cennosti, je právo na plnenie len vtedy, ak boli odcudzené z uzamknutých miestností určených na bývanie alebo z uzamknutých schránok.

(3) Ak k odcudzeniu poistenej veci nedošlo spôsobom uvedeným v odsekoch 1 a 2, vznikne právo na plnenie, ak

- a) bol odcudzený bicykel, detský kočík alebo nemotorový vozík určený pre invalidov, alebo
- b) bol páchatel zistený podľa právoplatného rozhodnutia, ktorým sa skončilo trestné konanie vedené v súvislosti s odcudzením poistenej veci, i keď páchatel nebol odsúdený pre trestný čin alebo prečin.

(4) Právo na plnenie vznikne aj vtedy, ak páchatel odcudzil poistené veci tak, že použil proti poistenému násilie alebo vyhrážku bezprostredného násillia; podmienka vzniku práva na plnenie uvedená v odseku 2 tu neplatí.

§ 21

Poistovňa je povinná plniť aj za poškodenie alebo zničenie poistenej veci alebo stavebnej súčasti miestnosti alebo schránky, obsah ktorých je poistený, ktoré bolo spôsobené konaním smerujúcim k odcudzeniu poistenej veci.

Poistenie pre prípad úmyselného poškodenia alebo úmyselného zničenia veci

§ 22

Z poistenia pre prípad úmyselného poškodenia alebo úmyselného zničenia veci vznikne právo na plnenie, ak poistenú vec úmyselne poškodil alebo úmyselne zničil iný než poistený alebo osoba jemu blízka alebo osoba žijúca s ním v spoločnej domácnosti. Podmienkou vzniku práva na plnenie je, že páchatel bol zistený podľa právoplatného rozhodnutia, ktorým sa skončilo trestné konanie, i keď páchatel nebol odsúdený pre trestný čin alebo prečin.

Poistenie pre prípad poškodenia, zničenia alebo odcudzenia motorového vozidla

§ 23

(1) Z poistenia pre prípad poškodenia, zničenia alebo odcudzenia motorového vozidla vznikne právo na plnenie, ak

- a) poistené motorové vozidlo (ďalej len „vozidlo“) bolo poškodené alebo zničené akoukoľvek udalosťou alebo bolo odcudzené, a to aj spôsobom, ktorý nemá znaky uvedené v § 20,
- b) časti vozidla alebo jeho obvyklý výstroj boli poškodené alebo zničené akoukoľvek udalosťou alebo boli z vozidla odcudzené časti k nemu pripevnené alebo v ňom uzamknutý jeho obvyklý výstroj.

(2) Ak boli poškodené alebo zničené pneumatiky alebo plné gumové obruče vozidla alebo ak bolo elektrické zariadenie vozidla poškodené skratom, vznikne právo na plnenie, len ak došlo a) súčasne aj k inému poškodeniu vozidla, za ktoré je poisťovňa povinná plniť, b) k ich poškodeniu alebo zničeniu zásahom inej osoby než poisteného alebo vodiča.

§ 24

(1) Právo na plnenie však nie je, ak

- a) časť vozidla bola poškodená alebo zničená v dôsledku jej funkčného namáhania, prirodzeného opotrebenia alebo v dôsledku únavy materiálu,
- b) časť vozidla bola poškodená alebo zničená v dôsledku nesprávnej obsluhy alebo údržby (nesprávne zasúvanie prevodov, nedostatok hmôt potrebných pre prevádzku, prehriatie motora, nesprávne uloženie nákladu a pod.),
- c) vozidlo bolo poškodené alebo zničené vykonávaním jeho opravy alebo údržby alebo v priamej súvislosti s týmito prácami,
- d) vozidlo bolo poškodené alebo zničené pri jeho vedení osobou, ktorá nemá predpísané oprávnenie na vedenie vozidla.

(2) Ak však vozidlo, jeho časti alebo obvyklý výstroj boli poškodené alebo zničené spôsobom uvedeným v odseku 1 v čase od odcudzenia do vrátenia vozidla, je poisťovňa povinná plniť; taktiež je povinná plniť, ak pri vedení vozidla osobou, ktorá na to nemá predpísané oprávnenie [odsek 1 písm. d)], bolo vozidlo poškodené alebo zničené v dôsledku niektorej živeľnej udalosti (§ 14 ods. 1).

§ 25

Ak sa to v poisťovej zmluve dohodlo, vzťahuje sa poistenie aj na poškodenie alebo zničenie vozidla pri pretekoch každého druhu a pri súťažiach s rýchlostnou vložkou, ako aj pri prípravných jazdách na preteky.

Poistenie pre prípad uhynutia, nutného zabitia alebo zmárnenia hospodárskeho zvieratá alebo pre prípad trvalej straty plemenitby

§ 26

(1) Z poistenia pre prípad uhynutia, nutného zabitia alebo zmárnenia hospodárskeho zvieratá alebo pre prípad trvalej straty plemenitby vznikne právo na plnenie, ak následkom choroby, poranenia, operácie, pôrodu alebo potratu

- a) poistené zviera uhynulo, bolo nutne zabité alebo na úradný príkaz zmárnené, alebo
- b) zviera uznané za plemenné a ako plemenné poistené natrvalo stratilo schopnosť plodiť potomstvo spôsobilé na ďalšiu produkciu plemenných zvierat.

(2) Právo na plnenie nie je, ak poistené zviera následkom choroby uhynulo, bolo nutne zabité alebo zmárnené do pätnástich dní odo dňa, čo bola poisťná zmluva uzavretá, alebo do pätnástich dní po tom, čo sa zviera stalo súčasťou poisteného súboru, pokiaľ nejde o zviera aj pred uzavretím zmluvy poistené alebo o zviera z vlastného chovu, ktoré sa súčasťou poisteného súboru stalo dosiahnutím veku dohodnutého na vymedzenie tohto súboru.

§ 27

Ak vznikla poisťná udalosť v súvislosti s účasťou zvieratá na dostihoch, pretekoch alebo prípravách na ne, poskytne poisťovňa plnenie, len ak bolo poistenie pre taký prípad dojednané.

TRETIA ČASŤ PLNENIE POISŤOVNE

§ 28

(1) Ak vzniklo poistenému právo na plnenie, je poisťovňa povinná vyplatiť mu sumu vypočítanú podľa ďalších ustanovení tejto vyhlášky.

(2) Ak suma vypočítaná podľa týchto ustanovení je vyššia než suma, ktorá bola v poistnej zmluve dohodnutá ako najvyššie plnenie poisťovne (ďalej len „poistná suma“), je poisťovňa povinná vyplatiť len poistnú sumu.

§ 29

Aj plnenie poisťovne, ktoré je obmedzené poistnou sumou podľa § 28, je poisťovňa oprávnená znížiť za podmienok uvedených v § 356 a 357 Občianskeho zákonníka.

Výška plnenia z poistenia vzťahujúceho sa na stavbu

§ 30

(1) Ak vzniklo právo na plnenie z poistnej udalosti, ktorou bola postihnutá stavba, je poisťovňa povinná vyplatiť sumu, ktorá zodpovedá primeraným nákladom na opravu alebo znovuzriadenie tejto stavby.

(2) Ak náklady na opravu alebo znovuzriadenie presiahnu

- a) pri obytných domoch, rodinných domčekoch a pri obytných častiach poľnohospodárskych usadlostí 5000 Kčs,
- b) pri rekreačných chatách a pri garážach 2000 Kčs, zníži poisťovňa plnenie, pokiaľ presahuje uvedenú hranicu, o sumu zodpovedajúcu stupňu ich opotrebenia alebo iného znehodnotenia z času pred poistnou udalosťou. Pri ostatných stavbách zníži poisťovňa o zodpovedajúcu sumu celé plnenie určené podľa odseku 1.

(3) Od plnenia určeného podľa odsekov 1 a 2 poisťovňa odpočíta cenu zvyškov poškodených alebo zničených častí stavby.

§ 31

Ak sa plnenie presahujúce sumu 2000 Kčs týka obytného domu, pre ktorý bol zriadený účet opráv v štátnej sporiteľni,³⁾ je poisťovňa povinná zložiť celé plnenie na tento účet.

Výška plnenia z poistenia vzťahujúceho sa na hnutelnú vec

§ 32

(1) Ak vzniklo právo na plnenie z poistnej udalosti, ktorou bola postihnutá hnutelná vec, je poisťovňa povinná vyplatiť sumu potrebnú na jej opravu, a to až do výšky zodpovedajúcej cene, ktorú mala vec bezprostredne pred poistnou udalosťou; túto sumu zníži o cenu prípadných zvyškov poškodených častí veci.

(2) Ak bola hnutelná vec poškodená tak, že ju nemožno opravou uviesť do predchádzajúceho stavu, alebo ak bola zničená, stratená alebo odcudzená, je poisťovňa povinná vyplatiť sumu vo

výške ceny, ktorú mala vec bezprostredne pred poistnou udalosťou; túto sumu zníži o cenu prípadných zvyškov veci.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia pre motorové vozidlá, hospodárske zvieratá a zásoby z vlastnej úrody poisteného a výška plnenia sa v týchto prípadoch určí podľa ďalších ustanovení tejto vyhlášky.

§ 33

(1) Ak sa poistná udalosť týka veci umeleckej alebo historickej ceny (obraz, socha, hudobný nástroj a pod.), klenotu a inej cennosti, je poisťovňa povinná plniť najviac do sumy 5000 Kčs za jednu vec.

(2) Ak sa poistná udalosť týka zbierky známok, mincí alebo inej podobnej zbierky, je poisťovňa povinná plniť najviac do sumy 2000 Kčs za jednu zbierku.

(3) Ak sa poistná udalosť týka peňazí, je poisťovňa povinná plniť najviac do sumy 2000 Kčs. Právo na plnenie však nie je, ak išlo o platné cudzozemské platidlá.

(4) Ak z odcudzenej vkladnej knižky bol vybratý vklad, je poisťovňa povinná plniť až do výšky vybratého vkladu, najviac však do sumy 5000 Kčs.

§ 34

Obmedzenie výšky plnenia na sumy uvedené v § 33 neplatí, ak bola ako najvyššie plnenie poisťovne dohodnutá suma vyššia.

§ 35

Ak vzniklo právo na plnenie z poistnej udalosti, ktorou bolo motorové vozidlo poškodené tak, že primerané náklady na jeho opravu po odpočítaní ceny zvyškov nahradzovaných častí vozidla neprevyšujú cenu, ktorú malo vozidlo bezprostredne pred poistnou udalosťou, je poisťovňa povinná až do výšky tejto ceny vyplatiť sumu zodpovedajúcu primeraným nákladom na jeho opravu, od ktorej odpočíta cenu zvyškov nahradzovaných častí vozidla, a pri poisteniach vzniknutých pred 1. júlom 1967 aj sumu zodpovedajúcu stupňu opotrebenia alebo iného znehodnotenia nahradzovaných častí z času pred poistnou udalosťou.

§ 36

Ak bolo vozidlo natoľko poškodené, že primerané náklady na jeho opravu po odpočítaní ceny zvyškov nahradzovaných častí vozidla prevyšujú cenu, ktorú malo vozidlo bezprostredne pred poistnou udalosťou, je poisťovňa povinná vyplatiť sumu vo výške tejto ceny, od ktorej odpočíta cenu zvyškov vozidla. Rovnako je poisťovňa povinná plniť, ak bolo vozidlo odcudzené alebo zničené.

§ 37

(1) Ak vzniklo právo na plnenie z poistnej udalosti, ktorou boli postihnuté zásoby z vlastnej úrody poisteného, je poisťovňa povinná vyplatiť sumu zodpovedajúcu platnej nákupnej cene⁹⁾ takého množstva, o ktoré sa zásoba znížila, alebo ak sa zhoršila akosť, sumu zodpovedajúcu cenovému rozdielu.

(2) Od plnenia vypočítaného podľa predchádzajúceho odseku odpočíta poisťovňa sumu, o ktorú sa zmenšili obvyklé náklady s ošetrovaním, ďalším spracovaním a dodaním nákupnej organizácii, ktoré by inak bolo potrebné ešte vynaložiť, ako aj cenu zvyškov.

§ 38

Cena, ktorú mala vec bezprostredne pred poistnou udalosťou (§ 32, 35, 36), určuje sa tak, že sa od ceny novej veci toho istého druhu a tej istej akosti alebo veci s ňou porovnateľnej, ktorá platila v čase poistnej udalosti, odpočíta suma vyjadrujúca opotrebenie, prípadne iné znehodnotenie poistenej veci z času pred poistnou udalosťou. Ak nemožno určiť cenu podľa cenových predpisov, určí sa odhadom.

Výška plnenia z poistenia vzťahujúceho sa na poľnohospodársku plodinu**§ 39**

(1) Ak vzniklo právo na plnenie z poistnej udalosti, ktorou bola v čase od vysiatia osiva alebo od vysádzania sadiva do uskladnenia úrody postihnutá poľnohospodárska plodina, je poisťovňa povinná vyplatiť sumu zodpovedajúcu platnej nákupnej cene takého množstva všetkých hospodársky využiteľných častí plodiny, ktoré v dôsledku poistnej udalosti ubudlo.

(2) Úbytok množstva sa určí vo výške rozdielu medzi predpokladaným výnosom a výnosom, ktorý možno po poistnej udalosti očakávať; pritom sa prihliada na zberové straty a na následky nepoistených udalostí. Predpokladaným výnosom sa rozumie výnos, ktorý by sa podľa stavu plodiny dosiahol v bežnom hospodárskom roku na pozemku postihnutom poistnou udalosťou, keby k nej nedošlo.

(3) Od plnenia vypočítaného podľa odsekov 1 a 2 odpočíta poisťovňa sumu, o ktorú sa v dôsledku poistnej udalosti znížili obvyklé náklady s ošetrovaním, zberom, ďalším spracovaním a dodaním plodiny nákupnej organizácii.

§ 40

(1) Ak bola za zničenú plodinu vypestovaná náhradná plodina, ktorej výnos vyjadrený v platnej nákupnej cene po odpočítaní nákladov s jej vypestovaním, zberom, ďalším spracovaním a prípadne dodaním nákupnej organizácii je nižší, než by poisťovňa bola povinná plniť podľa § 39, je povinná plniť len vo výške zodpovedajúcej tomuto rozdielu.

(2) Ustanovenie odseku 1 platí obdobne aj vtedy, ak sa náhradná plodina nevypestovala, hoci to agrotechnické zásady a objektívne podmienky umožňovali.

§ 41

Ak boli poistnou udalosťou zničené kry viniča, babky chmeľu a trsy jahôd, je poisťovňa povinná vyplatiť aj sumu zodpovedajúcu nákladom potrebným na ich nové vysadenie.

§ 42

Ak je poistené ovocie, je poisťovňa povinná plniť len vtedy, ak boli zničené alebo poškodené jeho plody krupobitím. Toto obmedzenie neplatí pre poistenie jahôd.

§ 43

Ak sa v dôsledku poistnej udalosti zhoršila akosť plodiny alebo sa oneskoril jej zber a nedošlo súčasne k úbytku množstva (§ 39), je poisťovňa povinná plniť len vtedy, ak sa zhoršila akosť alebo ak sa oneskoril zber raných zemiakov, zeleniny, tabaku, chmeľu alebo priadnych rastlín. V takom prípade je poisťovňa povinná vyplatiť sumu zodpovedajúcu rozdielu medzi výnosom, ktorý by sa dosiahol, keby sa nezhoršila akosť alebo neoneskoril zber, a výnosom skutočne dosiahnutým.

§ 44

(1) Škoda sa zisťuje oddelene pre každú užítkovateľnú časť plodiny a osobitne pre každý pozemok súvisle osiaty alebo vysadený rovnakým druhom plodiny.

(2) Poistovňa je však povinná plniť až vtedy, ak sa na pozemku uvedenom v odseku 1 znížil aspoň o 10 % výnos hlavnej alebo vedľajšej užítkovateľnej časti plodiny alebo výnos plodín uvedených v § 43.

Výška plnenia z poistenia vzťahujúceho sa na hospodárske zvierá**§ 45**

(1) Pri nutnom zabití alebo zmárnení poisteného hospodárskeho zvierata v dôsledku choroby, poranenia, operácie, pôrodu alebo potratu je poistovňa povinná vyplatiť sumu zodpovedajúcu jatočnej cene zvierata, pokiaľ nebola v zmluve dohodnutá cena iná; pri uhynutí zvierata je poistovňa povinná vyplatiť len 90% tejto sumy.

(2) Cena uvedená v odseku 1 sa určuje podľa stavu, v akom bolo zvierá v čase, keď bola choroba zistená, keď došlo k poraneniu, keď bola vykonaná operácia, keď došlo k pôrodu alebo potratu.

(3) Poistovňa je povinná uhradiť aj náklady vynaložené z dôvodu poistnej udalosti na veterinárno-liečebnú starostlivosť poskytnutú veterinárom.

§ 46

(1) Ak stratí hospodárske zvierá uznané za plemenné a ako plemenné poistené v dôsledku choroby, poranenia, operácie, pôrodu alebo potratu natrvalo schopnosť plodiť potomstvo spôsobilé na ďalšiu produkciu plemenných zvierat, je poistovňa povinná vyplatiť sumu zodpovedajúcu rozdielu medzi cenou, ktorú malo zvierá ako plemenné, a cenou, ktorú má po strate plemenitby.

(2) Ak bolo hospodárske zvierá uznané za plemenné a ako plemenné poistené, nutne zabité alebo zmárnené z príčin uvedených v odseku 1, je poistovňa povinná vyplatiť sumu zodpovedajúcu cene, ktorú malo plemenné zvierá; pri uhynutí zvierata je poistovňa povinná vyplatiť len 90% tejto sumy.

§ 47

Sumy určené podľa § 45 alebo § 46 ods. 2 poistovňa zníži o cenu užítkovateľných zvyškov.

§ 48

Vo výške uvedenej v § 45 až 47 je poistovňa povinná plniť aj vtedy, ak vzniklo právo na plnenie z inej poistnej udalosti, než je uvedené v § 26; obmedzenie výšky plnenia na 90 % tu neplatí.

Osobitné prípady plnenia**§ 49**

(1) Ak urobil poistený opatrenia, ktoré mohol vzhľadom na okolnosti prípadu považovať za potrebné na odvrátenie bezprostredne hroziacej poistnej udalosti alebo na zmiernenie následkov poistnej udalosti, je poistovňa povinná poskytnúť mu plnenie zodpovedajúce nákladom, ktoré na také opatrenia vynaložil, ak boli úmerné cene poistenej veci.

(2) Ustanovenie odseku 1 platí aj o nákladoch spojených s nutným zabitím poisteného hospodárskeho zvierafa alebo s jeho dopravou na sanitný bitúnok alebo do veterinárneho zariadenia, pokiaľ podľa platných predpisov nie je povinný také náklady uhradiť niekto iný.

(3) Poistovňa nie je povinná poskytnúť plnenie na úhradu nákladov vynaložených na obvyklú údržbu alebo na ošetrovanie poistenej veci.

§ 50

(1) Poistovňa je povinná poskytnúť plnenie zodpovedajúce nákladom, ktoré bol poistený povinný vynaložiť z dôvodov bezpečnostných, hygienických alebo z iného verejného záujmu na odstránenie zvyškov poistenej veci, ktorá bola poškodená alebo zničená poistnou udalosťou.

(2) Poistovňa je povinná poskytnúť plnenie, ktorým uhradí primerané náklady spojené s dopravou veci, ktorá bola poistnou udalosťou poškodená, za účelom jej opravy.

§ 51

Z poistenia súboru zariadenia domácnosti je poistovňa tiež povinná poskytnúť až do sumy 2000 Kčs plnenie zodpovedajúce primeraným nákladom na opravu maľovky, tapiet, náterov, vnútorného domového zariadenia bytu⁵⁾ a stavebných súčastí priliehajúcich k vnútornému priestoru bytu,⁶⁾ pokiaľ k poškodeniu došlo následkom niektorej udalosti uvedenej v § 14 až 17; to platí aj vtedy, ak veci z poisteného súboru zariadenia domácnosti neboli poškodené. Popri tom je poistovňa povinná poskytnúť plnenie zodpovedajúce nákladom na vyčistenie a vysušenie bytu.

ŠTVRTÁ ČASŤ SPOLOČNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 52

V poistnej zmluve medzi socialistickou organizáciou a poistovňou, z ktorej má byť oprávnený občan, možno sa odchyliť od ustanovení § 349 až 361 a § 363 až 370 Občianskeho zákonníka, ak to vyžaduje povaha a účel poistenia.

§ 53

Od ustanovení § 2, 4, 5, 6, 9, § 10 ods. 3, § 11 a 12 tejto vyhlášky nemožno sa v poistných zmluvách odchyliť; to neplatí, ak ide o poistnú zmluvu medzi socialistickou organizáciou a poistovňou, z ktorej má byť oprávnený občan.

§ 54

Ustanoveniami tejto vyhlášky sa spravujú i poistenia vzniknuté pred 1. aprílom 1983; vznik týchto poistení, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. aprílom 1983 sa však spravujú doterajšími predpismi.

§ 55

Veci, ktoré boli ku dňu účinnosti tejto vyhlášky poistené pre prípad odcudzenia, sú od tohto dňa poistené i pre prípad úmyselného poškodenia alebo úmyselného zničenia.

§ 56

Ustanovenia tejto vyhlášky sa nevzťahujú na poistenie majetku, ktoré sa spravuje ustanoveniami zákona o právnych vzťahoch v medzinárodnom obchodnom styku.

§ 57

Zrušuje sa vyhláška Ministerstva financií č. 48/1964 Zb. o poistných podmienkach pre poistenie majetku a vyhláška Ministerstva financií Slovenskej socialistickej republiky č. 8/1976 Zb., ktorou sa mení vyhláška Ministerstva financií č. 48/1964 Zb. o poistných podmienkach pre poistenie majetku.

§ 58

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. aprílom 1983.

Minister: Ing. Mišeje v. r.

- 1) Tri mesiace pri prvom a jednorazovom poistnom a šesť mesiacov pri poistnom na ďalšie poistné obdobie.
- 2) Napríklad prepravné poriadky.
- 3) Vyhláška č. 2/1953 Ú. v. o odvádzaní nájomného z budov na osobitné účty v štátnych sporiteľniach v znení vyhlášky č. 237/1953 Ú. v.
- 4) Nákupnou cenou sa rozumie cena, za ktorú pestovateľ predáva úrodu nákupnej organizácii.
- 5) Napr.: kachle, ohrievače vody, vane, zariadenie záchodu, drezy, vstavaný nábytok, chladničky.
- 6) Napr.: povaly, steny, podlahy, okná, dvere.

